

SCHEIDSGERECHT GEZONDHEIDSZORG

Kenmerk: 10/21KG

De voorzitter van het Scheidsgerecht, mr. A. Hammerstein, wonende te Arnhem, bijgestaan door mr. A.C. de Die, heeft het navolgende vonnis in kort geding gewezen in de zaak van:

dr. A., orthopedisch chirurg,
wonende te Z.,

dr. B., orthopedisch chirurg,
wonende te Y.

eisers,

gemachtigde: mr. G.A.M. Lieshout;

tegen:

de stichting C.,

gevestigd te Y.,

verweerster,

gemachtigde: mr. T.A.M. van den Ende;

Partijen worden aangeduid als eisers en de stichting.

1. De procedure

1.1 De gemachtigde van eisers heeft bij brief van 22 april 2010 dit kort geding aanhangig gemaakt onder indiening van de memorie van eis, met 15 producties. Eisers hebben gevorderd:

1. de stichting te verbieden uitvoering te geven aan het besluit om de heer Q in locatie Y. werkzaam te laten zijn;

2. de stichting te gebieden met eisers inhoudelijk en diepgaand overleg te voeren alvorens besluiten te nemen welke de patiëntveiligheid, de kwaliteit van zorg en/of de zakelijke belangen van eisers orthopediepraktijk kunnen schaden;

3. de stichting te gebieden eisers in kennis te stellen van bestaande of in ontwikkeling zijn de plannen of businesscases met betrekking tot orthopedie binnen de stichting en hen bij de verdere ontwikkeling van plannen en eventuele daaruit voortvloeiende besluitvorming te betrekken;

1 t/m 3 op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 10.000,- voor elke overtreding en van € 2.000,- voor elke dag dat de overtreding voortduurt;

4. de stichting in de kosten van deze procedure te veroordelen;

met het verzoek de veroordeling voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

- 1.2 De gemachtigde van eisers heeft bij faxbrief van 23 april 2010 de nadere producties 16 en 17 overgelegd en bij faxbrief van 26 april 2010 productie 18. De gemachtigde van de stichting heeft bij brief van 23 april 2010 17 producties in het geding gebracht, waarvan de producties 12 en 13 bij faxbrief van 26 april zijn vervangen.
- 1.3 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden te Utrecht op 27 april 2010. Eisers zijn in persoon verschenen, met bijstand van hun gemachtigde. De stichting was vertegenwoordigd door mevrouw drs. D., voorzitter van de RvB, mevrouw mr. E., jurist van de stichting, en F., lid van de RvB en voormalig voorzitter stafbestuur, en werd bijgestaan door haar gemachtigde. Voorts zijn verschenen dr. G., voorzitter van het stafbestuur en dr. H., lid van het stafbestuur. Partijen hebben het woord gevoerd, de gemachtigde van de stichting mede aan de hand van pleitnotities.

2. Samenvatting van het geschil.

- 2.1 Eisers zijn op basis van een toelatingsovereenkomst als orthopedisch chirurg verbonden aan het ziekenhuis van de stichting. Eisers vormden met twee andere orthopedisch chirurgen een maatschap. Eén orthopedisch chirurg, I., is in de eerste helft van 2008 met pensioen gegaan (waarna zijn praktijk is verdeeld over de drie overige orthopeden in Y.) en de ander, J., is per 1 oktober 2008 uit de maatschap getreden. Eisers vormen sindsdien gezamenlijk een maatschap orthopedie binnen de locatie Y.. Sinds 1 januari 2009 is er een chef de clinique werkzaam binnen de locatie Y.. Eisers zijn opleiders en hebben vanaf 1 juli 2010 zeven assistenten, waarvan vijf in opleiding. Binnen de locatie van het ziekenhuis te X. fungeert ook een maatschap orthopedie, waarmee J. samenwerkt. Feitelijk verricht J. zijn werkzaamheden binnen de locatie Y.. Een van de X-se orthopeden nam het 1/3 gedeelte van de voormalige praktijk van I. in Y. waar. De verhouding tussen eisers en J. is grondig verstoord. Van enige samenwerking tussen hen is geen sprake.
- 2.2 Tussen eisers en de stichting is een geschil ontstaan in verband met de invulling van de formatie binnen de locatie Y.. Eisers hebben de stichting om goedkeuring voor uitbreiding van de orthopedie binnen de locatie Y. verzocht. In reactie daarop heeft de stichting te kennen gegeven dat zij hecht aan een gezamenlijke toekomstvisie en beleidslijn van de orthopeden van beide locaties, alvorens een besluit over uitbreiding te nemen. Omdat de stichting heeft moeten constateren dat die gezamenlijke lijn niet, althans niet op afzienbare termijn, is te verwachten, heeft zij in beginsel toestemming gegeven voor uitbreiding van de orthopedie binnen de locatie Y.. Als voorwaarden werden gesteld dat eisers een geactualiseerd businessplan moesten indienen en dat zij zelf productiegroei moesten bewerkstelligen.
- 2.3 Terwijl eisers doende waren met de werving van een orthopedisch chirurg, hebben zij eind oktober 2009 vernomen dat sprake was van capaciteitsuitbreiding ten behoeve van de groep X./J.. Het stafbestuur heeft ingestemd met capaciteitsuitbreiding van de orthopedie

in X., maar heeft zich aanvankelijk niet gerealiseerd dat dit leidt tot feitelijke uitbreiding van capaciteit in Y.. De RvB heeft in beginsel ingestemd met capaciteitsuitbreiding in X., maar eveneens onder de voorwaarde dat het businessplan geactualiseerd diende te worden.

- 2.4 Eind 2009 heeft de RvB van de stichting in overleg met het stafbestuur besloten dat de maatschap van eisers aan een externe audit wordt onderworpen. De aanleiding voor dit besluit was een reeks aanhoudende negatieve signalen over inrichting van de zorg, extramurale activiteiten en facturering, waarvan de juistheid door eisers wordt betwist. Over de vraagstelling aan de externe onderzoekscommissie hebben partijen overleg gevoerd, hetgeen eind januari 2010 tot overeenstemming heeft geleid. De RvB heeft zich bereid verklaard “zich ervoor in te zetten dat gedurende het onderzoek (...) de extra man van X./J. vanuit X. zal werken”. Tegen het uitbreidingsbesluit hebben eisers beroep aangetekend bij het Scheidsgerecht, welke procedure is aangehouden in afwachting van de uitkomsten van de externe onderzoekscommissie.
- 2.5 Eind januari 2010 hebben eisers – opnieuw – het probleem van de (te) hoge werkdruk voor hen beiden bij de RvB onder de aandacht gebracht en de noodzaak van aanstelling van een derde maat onderstreept. Medio februari 2010 heeft de RvB eisers laten weten dat zo spoedig mogelijk zal worden bezien of goedkeuring voor deze uitbreiding van de formatie gegeven kan worden. Ter zake van de werkdruk heeft de RvB naar zijn eerdere bericht verwezen dat dit nader wordt bekeken en geadviseerd hierover in contact te treden met de clustermanager. De RvB heeft herhaald dat hij reeds toestemming heeft gegeven voor aanstelling van een tweede fulltime chef de clinique.
- 2.6 Bij brief van 19 april 2009 heeft de RvB de orthopedisch chirurgen in het ziekenhuis bericht dat er zorgen bestaan over kwaliteit en veiligheid van de patiëntenzorg. Het stafbestuur heeft de RvB dringend geadviseerd maatregelen te nemen. De noodzaak daartoe is mede ingegeven door de omstandigheid dat de externe onderzoekscommissie meer tijd nodig blijkt te hebben dan aanvankelijk was voorzien. De RvB heeft besloten dat de orthopeden binnen beide locaties vooralsnog volledig gescheiden dienen te werken, maar wel uiterlijk op 1 mei 2010 samenwerkingsafspraken moeten hebben gemaakt met het oog op goede en veilige patiëntenzorg. Voorts heeft de RvB bepaald dat orthopedisch chirurg K. per 1 mei a.s. binnen de locatie Y. wordt geplaatst in verband met de continuïteit van de (na)zorg. K. en J. dienen onderling een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan alsmede tezamen een samenwerkingsovereenkomst te sluiten met de maatschap orthopedie X.. Allen dienen zich te onthouden van negatieve uitlatingen jegens en over elkaar. RvB en stafbestuur zullen een nader standpunt innemen nadat de externe onderzoekscommissie haar onderzoek heeft afgerond, aldus de RvB.
- 2.7 In april 2010 heeft de Commissie Kwaliteit Visitatie van de NOV haar visitatierapport uitgebracht, waarin zij adviseert het conflict tussen de maatschap en J. binnen de locatie Y. op te lossen omdat het beoordeeld wordt als een potentiële bedreiging voor de kwaliteit, veiligheid en continuïteit van zorg. De visitatiecommissie is van oordeel dat een zeer ongewenste situatie is ontstaan. Het rapport wordt voorgelegd aan het bestuur van de NOV. De samenvatting en adviezen van de visitatiecommissie worden aangeboden aan de RvB van de stichting.

3. Bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht volgt uit de toelatingsovereenkomsten die zijn gesloten tussen eisers en de stichting en staat tussen partijen vast.

4. Beoordeling van de hoofdzaak

- 4.1 Eisers stellen in hun belangen te zijn geschaad door het besluit van de stichting toestemming te verlenen voor capaciteitsuitbreiding van de groep X./J., terwijl deze uitbreiding zich feitelijk voordoet binnen de locatie Y.. Zij stellen zich op het standpunt dat het besluit onrechtmatig is, zowel als gevolg van gebreken in de procedurele totstandkoming alsook als gevolg van een onjuiste belangenafweging door de RvB. Tegen het besluit tot uitbreiding zijn eisers in beroep gekomen in de door hen aanhangig gemaakte bodemprocedure. Deze procedure is in overleg tussen partijen aangehouden.
- 4.2 Het gaat thans allereerst om de beantwoording van de vraag of de stichting uitvoering mag geven aan haar besluit tot toelating van de nieuwe orthopeed op de locatie Y.. Volgens eisers is onvoldoende rekening gehouden met hun belangen, meer in het bijzonder met de effecten op de patiëntenzorg en de opleidingscapaciteit. Eisers betwisten de door de stichting en het stafbestuur gestelde plotselinge noodzaak om de nieuwe orthopeed binnen de locatie Y. te positioneren. Zij stellen dat de motivering van het besluit door de RvB niet overtuigend is, nu zij met de gestelde problemen niet bekend zijn. Eisers zijn van mening dat de negatieve effecten voor patiënten en medewerkers, als gevolg van het feit dat er een maatschap en een solist binnen één locatie werkzaam zijn, eerder worden versterkt dan verminderd door het besluit. Zij menen dat andere oplossingen voorhanden zijn, die minder bezwarend zijn voor hen en die een betere oplossing bieden dan het thans aan de orde zijnde besluit.
- 4.3 De stichting wijst erop dat de bestreden uitbreiding op de locatie Y. wel degelijk is goedgekeurd door het stafbestuur en blijkt uit de businesscase. Deze keuze is vooral ingegeven in verband met de kwaliteit van de zorg. Het is noodzakelijk dat een orthopeed naast J. werkzaam is. De stichting heeft gemeend dat overleg met eisers hierover niet noodzakelijk was. De bevoegdheid daartoe baseert de stichting op artikel 7 van de Toelatingsprocedure: in uitzonderingsgevallen kan van de procedure worden afgeweken. De stichting verwijst naar de verantwoordelijkheid van de RvB voor de kwaliteit van de zorg uit hoofde van de Kwaliteitswet zorginstellingen. Zij vindt ook in het oordeel van de visitatiecommissie aanleiding voor het besluit.
- 4.4 De voorzitter van het Scheidsgerecht acht het in beginsel onjuist dat de stichting eisers niet, althans niet in voldoende mate, heeft betrokken bij haar besluitvorming over de openstelling van een vacature voor een orthopeed en bij de invulling van deze vacature. In de eerste plaats is duidelijk dat daarbij niet alleen de belangen van eisers zijn betrokken, maar ook het belang van een goede zorgverlening, nu van eisers en hun nieuwe collega wordt verlangd dat zij zowel op de korte termijn (in beperkte mate) als op de lange

termijn gaan samenwerken. In de tweede plaats brengt de op een toelatingsovereenkomst gebaseerde rechtsverhouding met zich dat geen andere medische specialisten op hetzelfde vakgebied worden aangetrokken zonder dat de reeds in het ziekenhuis werkzame medische specialisten daarover voldoende geraadpleegd zijn en invloed kunnen hebben uitgeoefend op de besluitvorming. Het ligt ook op de weg van de stichting eisers over de gang van zaken voldoende te informeren. Dit klemmt temeer, nu in de brief van 19 mei 2009, waarin de uitbreiding werd toegezegd, duidelijk sprake is van een plaats op de locatie X.. In zoverre kan het standpunt van eisers dus worden onderschreven.

- 4.5 De hiervoor genoemde gebreken in de besluitvorming, waarbij eisers onvoldoende betrokken zijn geweest, rechtvaardigen niet zonder meer de door hen gevraagde ordemaatregelen. In elk geval moeten de belangen van eisers bij opschorting van het besluit nog worden afgewogen tegen de belangen van de stichting bij de uitvoering daarvan. Daarbij wordt het navolgende in aanmerking genomen.
- 4.6 De stichting heeft erop gewezen dat het zeer onwenselijk is dat de orthopeden in haar (fusie)ziekenhuizen niet in staat zijn op een behoorlijke wijze met elkaar samen te werken. In het midden kan blijven of eisers daarvan al dan niet een verwijt kan worden gemaakt. De RvB van de stichting is door dit gebrek aan samenwerking genoodzaakt extra maatregelen te nemen ter bevordering van de kwaliteit en veiligheid van de zorg en ter voorkoming van de mogelijke nadelige gevolgen voor patiënten van het gebrek aan bereidheid of vermogen van de orthopeden zelf daarin te voorzien. De stichting streeft ernaar dat op den duur de orthopeden op beide locaties wel gaan samenwerken en het onderhavige besluit moet tegen die achtergrond worden beoordeeld. De RvB heeft de bevoegdheid en, als het geval zich voordoet, ook de verplichting de noodzakelijke voorwaarden te scheppen voor het behoud van de verantwoorde kwaliteit van de zorg en de veiligheid van patiënten. Nu de RvB hierin uitdrukkelijk wordt gesteund door het stafbestuur alsmede door de conclusies van de visitatiecommissie, moet worden aangenomen dat het onderhavige besluit een vierde orthopeed toe te laten tot de locatie Y. om deze reden noodzakelijk was. De afweging van die noodzaak tegen andere mogelijkheden is voorbehouden aan de RvB en is in elk geval niet zo onredelijk dat op die grond het gevorderde verbod voor toewijzing in aanmerking zou komen.
- 4.7 Bij de belangenafweging als vorenbedoeld speelt mede een rol dat de RvB heeft erkend dat de toelating van een vierde orthopeed te Y. een tijdelijke maatregel is ter ondersteuning van de solitair werkende J.. Voorts wordt aangenomen dat deze maatregel niet langer kon worden uitgesteld, nu het externe onderzoek in afwachting waarvan de door eisers gevraagde uitbreiding van de maatschap is opgeschort, langer duurt dan aanvankelijk was voorzien en dat op grond van het bij de mondelinge behandeling besprokene ervan moet worden uitgegaan dat de RvB zo spoedig mogelijk na het gereed komen van het onderzoeksrapport zich daarover en over de gevolgen van de uitkomsten van het onderzoek met eisers zal verstaan. Aangenomen moet worden dat de RvB de intentie heeft de belangen van eisers zo goed mogelijk te bewaken en zo spoedig mogelijk aan de ook volgens de RvB en het stafbestuur zeker voor eisers onwenselijke situatie die thans door de uitbreiding van de X-se maatschap in het leven wordt geroepen, een einde te maken en de door eisers verzochte uitbreiding verder in behandeling zal nemen. De belangen van eisers moeten derhalve wijken voor die van de stichting, waarbij wordt

aangenomen dat de stichting erop zal toezien dat de belangen van eisers ook zo min mogelijk zullen worden geschaad, en in het bijzonder zoveel mogelijk zal waarborgen dat eisers hun tot dusver gebruikelijke OK-capaciteit behouden. Daarom wordt de eerste vordering van eisers afgewezen.

- 4.8 Nu de stichting – naar het zich voorshands laat aanzien – niet steeds in de mate waarin dat van haar verwacht mocht worden, met eisers overleg heeft gepleegd over haar plannen betreffende orthopedie binnen de beide locaties, en eisers ook niet steeds van alle informatie heeft voorzien betreffende de ontwikkelingen, zijn hun daarop gerichte vorderingen in zoverre toewijsbaar dat de stichting zal worden veroordeeld met eisers tijdig overleg te plegen dan wel de nodige informatie te verstrekken over alle plannen en besluiten met betrekking tot orthopedie. Aan deze veroordeling, die reeds voortvloeit uit de toelatingsovereenkomst en die alleen de strekking heeft de stichting erop te wijzen dat zij in de onderhavige situatie in het bijzonder ook rekening moet houden met de positie van eisers, wordt geen dwangsom verbonden, omdat ervan kan worden uitgegaan dat de stichting haar, zoals zij ook heeft toegezegd, volledig zal naleven.
- 4.9 In het vorenstaande wordt aanleiding gevonden tot na te melden verdeling van de kosten.

5. Beslissing

De voorzitter van het Scheidsgerecht wijst het navolgende vonnis in kort geding:

- 5.1 De stichting is gehouden aan eisers tijdig de nodige informatie te verstrekken en met hen overleg te plegen over haar plannen en besluiten met betrekking tot orthopedie op beide locaties.
- 5.2 De overige vorderingen van eisers zijn niet toewijsbaar.
- 5.3 De kosten van het Scheidsgerecht, vastgesteld op € 3.113,- komen voor rekening van beide partijen ieder voor de helft, zodat de stichting aan eisers heeft te voldoen een bedrag van € 1.556,50.
- 5.4 Voor het overige draagt ieder van partijen de eigen kosten.

Dit vonnis is vastgesteld te Utrecht en is op 28 april 2010 aan partijen verstuurd.